

**ELEKTROPRIVREDA
HZ HERCEG-BOSNE**

Godina VII.

Broj 33

www.ephzh-b.com www.ephzhhb.ba

Mostar, lipanj 2006.

Informativno stručni list
JP Elektroprivreda HZ Herceg-Bosne d.d., Mostar
Izdaje: Služba za informiranje i odnose s javnošću
Zagrebačka 1, Mostar
tel./fax: 036 326-779

Glavna urednica
Mira Radivojević

Lektorica
Irina Budimir, prof.

www.ephzh-b.com, www.ephzhb.ba

Naklada 500 primjeraka

Priprema i tisak
FRAM-ZIRAL, Mostar

List izlazi tromjesečno
Rukopisi i fotografije se ne vraćaju

Sadržaj

USVOJEN GODIŠNJI OBRAČUN ZA 2005. GODINU	3
PLAN POSLOVANJA ZA 2006. GODINU	5
VAŽNE AKTIVNOSTI IZ UREDA ZA STRATEGIJU U PROMJENE - OPTIMISTIČNO	7
PROIZVODNJA ILI ZAVISNOST?!	8
GODIŠNJA SKUPŠTINA SINDIKATA	11
REDOVITI SASTANCI KOORDINACIJSKOGA TIMA PRIJENOSA	12
UPOZNATI JAVNOST O SOCIJALNOM ASPEKTU OSNIVANJA ENERGETSKE EUROPSKE ZAJEDNICE	14
SJEDNICA NOVOGA PREDSEDNIŠTVA SINDIKATA	14
15 NOVIH NOVČANIH POTPORA	15
STANJE INVESTICIJA U DISTRIBUCIJSKOM PODRUČJU SJEVER	16
OBILJEŽEN SVJETSKI DAN VODA – 22. OŽUJAK	17
STRUJU ĆE PROIZVODITI JOŠ ČETIRI PODUZEĆA	17
POSJET ČLANA PREDSEDNIŠTVA BIH, IVE MIRE JOVIĆA ELEKTROPRIVREDI	18
POSJET FEDERALNOGA MINISTRA ENERGETIKE, RUDARSTVA I INDUSTRIJE	18
LUDMILA KOVAČEVIĆ, DIREKTORICA ODJELA ZA INTERNU REVIZIJU	18
NOVA 31 STIPENDIJA	18
AKADEMIK UDOVIČIĆ ODRŽAO PREDAVANJE IZ PODRUČJA ELEKTROENERGETIKE	19
FRANJO JE DOSTIGAO OLIMP	20
DIPLOMA	21
NIJE VAŽNO TKO JE REKAO – VAŽNO JE ŠTO JE HTIO REĆI...	21
ELEKTROPRIVREDA JE USMJERENO KRETANJE ONIH KOJI U NJOJ RADE	22

Usvojen godišnji obračun za 2005. godinu

Na sjednici Nadzornoga odbora od 22. svibnja 2006. godine (konačno) je usvojen Godišnji obračun za 2005. godinu.

FINANCIJSKI POKAZATELJI

Bilanca uspjeha

JP "Elektroprivreda HZ Herceg Bosne" d.d. Mostar u razdoblju I-XII mjeseci 2005. je rentabilno poslovalo i ostvarilo bruto dobitak od 5.215,725 KM.

Nakon što je Konzorcij American Appraisal Hungary Co. Ltd Besci i Ernst and Young Advisory Ltd izvršio procjenu stalnih sredstava Društva na dan 31.12.2004. godine, Društvo je implementiralo procjenu po IAS 16 Paragraf 35 (b) (Međunarodni računovodstveni standardi), *eliminiranjem akumulirane amortizacije na teret bruto iskazanog iznosa sredstva, a prepravljajući neto iznosa do revaloriziranog iznosa sredstva.*

Konačno knjigovodstveno evidentiranje rezultata procjene Društvo je provelo 1. siječnja 2005. godine. Međutim, prema IAS 8, knjiženje je trebalo biti provedeno retroaktivno pod 31. prosinca 2004. godine (nadnevak procjene) u prvom setu financijskih izvješća odobrenih za izdavanje.

Sukladno navedenom, Društvo je retroaktivno ispravilo pogreške prethodnoga razdoblja prema IAS 8 Paragraf 43.

Pozitivni učinci revalorizacije stalnih sredstava su iskazani u iznosu od 384,5 milijuna KM, negativni učinci revalorizacije na pojedinim grupama osnovnih sredstava u iznosu od 26,3 milijuna KM, a amortizacije sredstava u odnosu na 2004. godinu je povećana za 5,4 milijuna KM.

Godišnji obračun za 2005. godinu

Ukupan prihod je ostvaren u iznosu od 304.906.244 KM što je za 11% više od rebalansa plana za 2005. godinu. Ostvareni prihod od potrošača na naponu 110 kV (Aluminij d.d. Mostar i Željeznice F BiH) bio je na razini planiranog.

Ostali su prihodi u odnosu na rebalans plana povećani za više od 6 puta. Razlog ovako povećanoga iznosa je taj što planom nije i niti je mogao biti predviđen prihod od CBT-a (međudržavne trgovine el.energije između zemalja Jugoistočne Europe, a koji je u 2005. godini iznosio 1,86 mil KM. Prihodi od donacija su, iz razloga drugaćijega obračuna amortizacije (na preostali vijek trajanja sredstava) u 2005. godini dostigli vrijednost od 4,96 mil. KM

Ukupni su rashodi Društva dostigli iznos od 299.690.519 KM što je u odnosu na rebalans plana više za 10%.

Poslovni rashodi iznose 275.853.201 KM, rashodi financiranja 6.724.445 KM, a ostali rashodi 17.112.873 KM.

U strukturi ostalih rashoda najveći dio se odnosi na otpis i ispravak vrijednosti nenaplativih potraživanja iznosi 15.975,361 KM.

Masa sredstava za plaće za I-XII mjeseci 2005. godine je iznosila 41.144.733 KM i u odnosu na planiranu veličinu manja je za 6% iz razloga što je planom obuhvaćeno povećanje plaća, a koje u 2005. godini nije ostvareno.

Troškovi su poslovanja bez troška amortizacije, troška nabave energije i sredstava za plaće uposlenika smanjeni u odnosu na rebalans plana za 2005. godinu za 3% i u priloženom tabelarnom prikazu materijalnih troškova možemo uočiti na pojedinim stavkama veća i manja odstupanja, što je sigurno dobar pokazatelj za kritički osvrt trošenja financijskih sredstava.

Stavka ostalih troškova poslovanja po pojedinim organizacijskim dijelovima specificirana je po vrsti i vrijednosti troška (priloženo uz tablicu troškova poslovanja).

S A Ž E T A K

Na temelju iznesenih energetskih i financijskih rezultata poslovanja za 12 mjeseci 2005. godine, možemo konstatirati sljedeće:

- Ostvarena proizvodnja električne energije je na razini rebalansa plana proizvodnje za 2005. godinu, a u odnosu na isto razdoblje prethodne godine veća je za 5,9%. Bruto potrošnja je također na razini rebalansa plana, a veća je od potrošnje u 2004. godini za 3,5 %.
- Nabava električne energije u 2005. godini u odnosu na rebalans plana je bila veća za 29,4%. Učinci kupoprodaje električne energije su bili pozitivni, jer je prosječna cijena u izvozu ostvarena s 31,46 EUR/MWh, a prosječna cijena u kupnji električne energije 30,86 EUR/MWh.
- Gubici električne energije bilježe trend smanjena, međutim i dalje su iznad planskih i iznose 16,47 %. Najveći gubici su ostvareni u distribuciji HNŽ (22,73%), najmanji u distribuciji PŽ (13,50%). I dalje je prioritetan zadatak da se oni svedu na gubitke iz rebalansa plana te da se suzbiju neovlaštena priključenja i evidentira točan broj potrošačkih mjesta.
- Naplata električne energije također bilježi pozitivan trend u usporedbi s naplatom iz 2004. godine i u odnosu na fakturiranu električnu energiju kod distributivne potrošnje ostvarena je s 95,77 %.
- Od ukupno predviđenoga iznosa za investicije u 2005. godini realizirano je 45.268.648,00 KM ili 62,3%. U odnosu na izvore financiranja po rebalansu plana, vlastita sredstva su realizirana s 53,6%, kreditna sredstva i donacije s 85,8%.
- Društvo je u 2005. godini poslovalo rentabilno i ostvarilo bruto dobit u iznosu od 5.215.725 KM
- Ekonomski pokazatelji poslovanja potvrđuju gornju konstataciju o uspješnom poslovanju, jer pokazatelji likvidnosti, zaduženosti, obrta potraživanja te trajanja naplate potraživanja i produktivnosti rasta, bilježe pozitivne trendove i oslikavaju zadovoljavajuće stanje.
- «Elektrokontrol HZ HB « Čapljina u čijem temeljnom kapitalu od 432.500,00 KM «JP Elektroprivreda HZ Herceg Bosne « d.d. Mostar ima udjel u iznosu od 247.139 KM ili 57,14%, u 2005. godini je ostvario bruto dobit u iznosu od 25.419 KM.
- Poduzeće „Konstruktor – Neretva“ d.o.o. Čapljina u čijem temeljnom kapitalu „JP Elektroprivreda HZ Herceg Bosne“ d.d. Mostar ima udjel u iznosu od 859.665 KM ili 21,01%, u 2005. godini je pozitivno poslovalo i ostvarilo bruto dobit od 46.872 KM.

Odlukom Nadzornoga odbora Društva u 2005. godini dana je suglasnost za prodaju udjela putem dražbe (natjecanja). Postupak dražbe nije uspio, jer od zainteresiranih strana nije ponuđena početna cijena nadmetanja od 859.665 KM.

Red br.	OPIS	Plan na dan 31.12. 2005.	Stanje 31.12.2005.	Indeks 4/3	Struktura u (%)
1	2	3	4	5	6
I	SREDSTVA				
1	Stalna sredstva	865.300.000	1.235.026.380	143	91
2	Tekuća sredstva	132.330.000	122.222.225	92	9
3	Poslovna aktiva (1+2)	997.630.000	1.357.248.605	136	100
4	Izvanbilančna aktiva	383.124.569	383.124.569	100	
	UKUPNA AKTIVA	1.380.754.569	1.740.373.174	126	100
II	IZVORI SREDSTAVA				
1	KAPITAL	758.089.256	1.087.347.656	143	80
1.1	Upisani kapital	-	792.106.743		
1.2	Revalorizacijske rezerve	-	348.549.125		
1.3	Druge rezerve	-	1.247.067		
1.4	Akumulirani dobitak	-	7.066.024		
1.5	Akumulirani gubitak	-	61.621.303		
2	OBVEZE (3 + 4)	239.540.744	269.900.949	113	
3	Dugoročne obveze	228.790.744	237.778.157	104	18
3.1.	Dugoročni krediti	149.000.000	131.057.281	88	
3.2.	Odgođeni prihodi - donacije	79.260.744	106.720.876	135	
3,3	Ostala dugoroč.razgraničenja	-	0		
3,4	Ostale dugoročne obveze	530.000	0		
4	Tekuće obveze	10.750.000	32.122.792	299	2
5	Poslovna pasiva (1+2)	997.630.000	1.357.248.605	136	100
6	Izvanbilančna pasiva	383.124.569	383.124.569	100	
	UKUPNA PASIVA	1.380.754.569	1.740.373.174	126	100

U strukturi pasive kapital sudjeluje s 80%, dugoročne obveze s 18% i tekuće obveze s 2%.

U strukturi dugoročnih obveza odgođeni prihodi čine 45%, a dugoročni krediti 55% .

Izvršenom procjenom stalnih sredstava ostvareni su i pozitivni učinci revalorizacije, što je za rezultat imalo povećanje ukupnoga kapitala Društva za 43% u odnosu na planirano stanje kapitala na dan 31.12.2005. godine.

Prodajom 10% kapitala Društva Javnim upisom dionica, državni kapital je već proknjižen na temeljni dionički kapital 736.166.001,00 KM, a ostatak kapitala Društva čini državni kapital organizacijskoga dijela Prijenosa električne energije 55.940.741,74 KM, revalorizacijske rezerve 348.549.125 KM, akumulirana dobit 7.066.024 KM, zakonske rezerve 1.247.067 KM i akumulirani gubitak od 61.621.303 KM.

Dionički je kapital Društva podijeljen na 7.361.660 dionica (nominalna vrijednost dionice je 100 KM) od čega je 90% u vlasništvu Vlade F BiH.

U sljedećim je tablicama dan detaljniji vrijednosni prikaz financijskoga poslovanja, te tabele ekonomskih pokazatelja poslovanja.

Troškovi amortizacija osnovnih sredstava u 2005. godini u odnosu na amortizaciju iz rebalansa plana za 2005. godinu su smanjeni za 28%.

Ukupna potraživanja od izravnih i ostalih potrošača iznose 196.113.693 KM i u odnosu na stanje 31.12.2004. godine veća su za 2 %.

Bilanca stanja

U prikazanoj bilanci stanja na dan 31.12.2005. godine vrijednost poslovne aktive Društva je 1.357.248.605 KM što je u odnosu na planirano stanje poslovne aktive za isto razdoblje više za 36%, a što je rezultat većeg vrednovanja stalnih sredstava izvršenom procjenom.

Vrijednost imovine je povećana za 43% zbog navedene procjene. Tekuća sredstva su smanjena za 8 % što je odraz smanjenja zaliha za 563.104 KM i novčanih sredstava za 2,99 milijuna KM ili za 17,7 %.

Vertikalna (strukturna) analiza aktive pokazuje udio stalnih sredstava s 91%, a tekućih s 9%.

OPIS		Rebalans plana I-XII 2005.	Ostvarenje I-XII 2005.	Index
	1	2	3	3/2
1	Poslovni prihodi (1.1 + 1.2)	271.892.972	296.079.852	109
1,1	Prihodi od prodaje el. energije	268.317.972	292.830.215	109
1,2	Distribucija i ost. potrošači na 35 kV	152.336.589	177.146.852	116
1.3	Izravni potrošači	115.981.383	115.683.363	100
1,2	Prihodi od usluga	3.575.000	3.249.637	91
2	Prihodi od financiranja	750.000	233.098	31
3	Ostali prihodi	1.400.000	8.593.294	614
4	UKUPNI PRIHODI (1 + 2 + 3)	274.042.972	304.906.244	111
5	Poslovni rashodi (5.1+5.2+5.3+5.4)	260.635.000	275.853.201	106
5,1	Nabavljena energija	101.365.000	138.581.524	137
5,2	Troškovi poslovanja	52.090.000	50.404.902	97
5,3	Amortizacija	63.580.000	45.722.042	72
5,4	Masa sredstava za plaće	43.600.000	41.144.733	94
6	Rashodi financiranja	4.600.000	6.724.445	146
7	Ostali rashodi	6.900.000	17.112.873	248
8	UKUPNI RASHODI (5 + 6 + 7)	272.135.000	299.690.519	110
9	Bruto dobit/gubitak (4 - 8)	1.907.972	5.215.725	-
10	Porezi iz dobiti	572.392	0	-
11	Neraspoređena dobit/gubitak	1.335.580	5.215.725	-

PLAN POSLOVANJA ZA 2006. GODINU

Poslovanje JP EP HZHB se odvija prije svega na području energetskih i okolišnih djelatnosti. Osim ispunjenja osnovnih ciljeva zbog kojih je i osnovano gospodarsko društvo EP HZHB. Strateški razvoj društva bi se trebao odvijati i u smjeru izgradnje više-korisničkoga koncepta i uspostavi novih prodajnih programa kao što su: plin, nafta, ugljen, voda, otpaci.

Diversifikacija prodajnog programa je nužna, prije svega radi uravnotežene podjele rizika poslovanja. Takav više-korisnički koncept sadrži također širenje trgovačkih aktivnosti JP EP HZHB na druga tržišta. Trgovanje na tim tržištima predstavlja dodatnu priliku za poboljšanje poslovnoga rezultata i smanjenje rizika na području trgovanja s električnom energijom.

S ciljem stalnoga rasta i internacionalizacije JP EP HZHB planiraju se poslovni kontakti na području Alpe – Adria, odnosno srednjoeuropskoga i južноеuropskoga prostora.

Politika vođenja sustava JP EP HZHB združuje kvalitetu, brigu za okoliš i sigurnost. Cjelokupni sustav temelji se na sljedećim načelima :

- odgovornosti za realizaciju konkretnih zadataka, te s tim povezanih nedvosmisleno određenih ovlasti,
- odgovornosti za dostizanje ciljeva kvalitete, odnosa prema okolišu i sigurnosti je sastavni dio osnovnih zahtjeva za realizaciju postavljenih zadataka i
- svaki pojedinac, bez obzira na kojem radnom mjestu, je odgovoran za dostizanje ciljeva kvalitete, brige za okoliš i sigurnost, sukladno svojim odgovornostima i ovlastima.

Među glavne ciljeve našega društva postavlja se cilj kvalitete, kako bi uskladili procese po zahtjevima standarda upravljanja kvalitete ISO 9001 Q-566.

Naši stalni ciljevi kvalitete trebaju biti konkretizirani u Strateškom planu poduzeća i trebaju obuhvatiti:

Planirana proizvodnja u 2006. godini po mjesecima u hidroelektranama

Opis	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Ukupno
Rama	60	60	60	30	30	30	30	70	70	70	70	70	650
Čapljina	21	6	8	8	8	7	7	7	8	10	10	10	110
Mostar	20	17	20	21	16	9	8	7	9	17	22	23	189
Jajce 1	18	17	22	26	21	18	12	9	11	18	19	19	210
Jajce 2	15	16	17	18	17	14	10	7	9	12	14	15	164
Peć-Mlini	9	9	8	7	4	2	1	0	1	2	6	9	58
Ukupno	143	125	135	110	96	80	68	100	108	129	141	146	1381

PLAN DISTRIBUCIJSKE POTROŠNJE I PLAN PRIHODA ZA 2006. GODINU

Radna jedinica	Plan za 2006. godinu					
	Preuzeto (MWh)	% Gubitaka	Gubici (MWh)	Plan fakturiranja (MWh)	Cijena pf/kWh	Planirani prihod (u KM)
Mostar	258.590	18,26	47.213	211.377	14,23	30.082.474
Čitluk	93.944	17,44	16.386	77.558	13,77	10.678.130
Čapljina	67.795	15,24	10.330	57.465	14,59	8.381.760
Stolac	20.338	15,04	3.058	17.280	15,28	2.640.828
Neum	19.370	8,71	1.688	17.682	14,61	2.583.419
Ravno	1.937	17,04	330	1.607	14,29	229.637
Rama	19.370	14,94	2.894	16.476	14,98	2.468.600
Doljani	2.906	17,03	495	2.411	14,29	344.456
HNŽ	484.250	17,01	82.394	401.856	14,29	57.409.303
Široki Brijeg	95.411	16,09	15.351	80.060	14,08	11.270.190
Grude	52.209	16,81	8.775	43.434	14,60	6.341.536
Posušje	55.586	15,95	8.865	46.721	13,50	6.308.678
Ljubuški	78.244	17,48	13.679	64.565	13,84	8.937.293
ZHŽ	281.450	16,58	46.670	234.780	14,00	32.857.697
Livno	66.420	15,36	10.200	56.220	15,06	8.468.964
Tomislavgrad	52.400	15,59	8.170	44.230	14,74	6.517.782
Kupres	8.459	11,79	997	7.462	16,13	1.203.922
Glamoč	7.675	11,48	881	6.794	17,41	1.183.164
Grahovo	3.446	14,94	515	2.931	18,41	539.688
Drvar	18.250	14,59	2.663	15.587	18,24	2.843.745
HBŽ	156.650	14,95	23.426	133.224	15,58	20.757.265
Novi Travnik	20.934	14,65	3.066	17.868	13,09	2.339.219
Busovača	19.840	18,13	3.597	16.243	15,48	2.513.786
Vitez	62.803	18,71	11.751	51.052	15,18	7.750.840
Nova Bila	12.725	16,12	2.051	10.674	15,05	1.606.030
Uskoplje	11.083	14,16	1.569	9.514	15,41	1.466.375
Jajce	41.458	13,80	5.722	35.736	14,65	5.237.054
Kiseljak	42.005	13,82	5.805	36.200	15,43	5.586.192
Kreševo	14.640	12,82	1.877	12.763	16,14	2.059.908
Fojnica	3.557	15,18	540	3.017	16,20	488.792
Vareš	547	15,17	83	464	15,05	69.827
Žepče	29.965	13,27	3.976	25.989	15,45	4.015.076
Novi Šeher	6.978	10,22	713	6.265	14,49	907.756
Usora	7.115	11,95	850	6.265	13,93	872.842
SBŽ	273.650	15,20	41.600	232.050	15,05	34.913.698
Orašje	55.900	13,36	7.470	48.430	14,59	7.067.732
Odžak	36.660	13,78	5.050	31.610	14,59	4.612.909
B.Šamac	11.440	12,15	1.390	10.050	17,98	1.807.396
PŽ	104.000	13,38	13.910	90.090	14,97	13.488.037
Potrošači 35 kV	420.000	0	0	420.000	7,20	30.240.000
UKUPNO	1.720.000	12,09	208.000	1.512.000	12,54	189.666.000

Planirana naplata za distribucijsku potrošnju bez potrošača na 35 kV je 96% od planiranog prihoda ili 154.662.480 KM, a plan naplate za potrošače na 35 kV je 100% ili 30.912.000 KM.

- zadovoljenje zahtjeva potrošača,
- način dostizanja postavljenih strateških i taktičkih ciljeva poslovanja i
- način dostizanja optimalne organiziranosti i preglednosti poslovanja.

JP EP HZHB je svjesna da samo ekološki osviješteno poduzeće osigurava ugodno radno okruženje, te time i zdrav okoliš za djelatnike i svoje susjede. JP EP HZHB je usmjerena ka trajnom razvoju skrbi za okoliš, kako na regionalnoj, tako i na državnoj razini. Stremi se k stalnom poboljšanju radnih i životnih odnosa uposlenih i stanovništva u susjedstvu naših objekata. Zbog toga, planira se oblikovanje primjerene okolišne politike usklađene sa zahtjevima standarda ISO 14001 E-073.

Temeljni je cilj okolišne politike trajna uravnoteženost, koju je moguće doseći s preventivnom brigom, sprečavanjem šteta u okolišu, s podjelom odgovornosti i uključenjem sigurnosti okoliša u odgovarajuće poslovne procese. Okolišna politika društva JP EP HZHB treba proizlaziti iz njezinih strateških usmjerenja. Svjesni smo da sadašnji razvoj ne smije ugroziti razvoj sadašnjih i budućih generacija.

Skrb za poboljšanje zdravoga i sigurnoga radnog okoliša s poštivanjem specifičnosti procesa JP EP HZHB, treba biti sastavni dio kulture društva JP EP HZHB, odražavajući našu skrb za uposlene, te odnos prema našem okolišu u kojem živimo i radimo. Ispunjavanje zahtjeva važećih zakona je u tom smislu minimum, koji treba poštovati i unapređivati sukladno zahtjevima standarda sustava upravljanja sigurnošću i rizicima - OHSAS 18001.

Plan poslovanja JP EP HZHB donosi se sukladno Statutu društva, Zakonom o računovodstvu i Pravilniku o unutarnjoj organizaciji društva. Također, kod izrade Plana poslovanja uzeti su u obzir i procijenjeni parametri:

- tarifni stavovi,
- planovi organizacijskih dijelova (s i bez prijenosa električne energije, koji se sukladno zakonu o formiranju Državne prijenosne kompanije izdvaja iz našeg

BILANCA USPJEHA ZA 2006. GODINU

Red. broj	O P I S	Procjena za 2005. godinu	Plan za 2006. godinu	Indeks
1	Poslovni prihodi (1.1.+ 1.2.)	296.079.852	385.784.800	130
1.1.	Prihodi od prodaje električne energije (1.1.1.+1.1.2.+1.1.3.)	292.830.215	381.284.800	130
1.1.1.	Distribucija i ostali potrošači na 35 kV	143.698.302	184.338.000	128
1.1.2.	Izravni potrošači na 110/220 kV	115.683.363	136.748.800	118
1.1.3.	Međunarodna trgovina	33.448.550	60.198.000	180
1.2.	Prihodi od usluga	3.249.637	4.500.000	138
2	Prihodi od financiranja	233.098	500.000	215
3	Ostali prihodi	8.626.655	8.750.000	101
4	UKUPNI PRIHODI (1+2+3)	304.939.605	395.034.800	130
5	Poslovni rashodi (5.1.+ 5.2.+ 5.3.+ 5.4.)	277.197.257	383.968.000	139
5.1.	Nabavljena energija	138.581.524	218.354.000	158
5.2.	Troškovi poslovanja	50.406.000	86.100.000	171
5.3.	Amortizacija	47.065.000	40.580.000	86
5.4.	Masa sredstava za plaće	41.144.733	38.934.000	95
6	Rashodi financiranja	6.071.141	5.500.000	91
7	Ostali rashodi	42.431.030	5.200.000	12
8	UKUPNI RASHODI (5+6+7)	325.699.428	394.668.000	121
9	Bruto dobit / gubitak(4 -8)	-20.759.823	366.800	
10	Porezi iz dobiti		110.040	
11	Neraspoređena dobit/gubitak	-20.759.823	256.760	

PLAN INVESTICIJA JP EP HZ HB d.d. MOSTAR U 2006. GODINI

Red. br.	ORGANIZACIJSKA CJELINA	VRIJED-NOST IN-VESTICIJA	IZVORI FINANCIRANJA		
			VLASTITA SREDSTVA	KREDITI	OSTALO
1	2	3	4	5	6
	JP EP HZ HB d.d. MOSTAR	85.740.531	45.110.000	39.845.531	785.000
	Započete nedovršene investicije iz 2005. godine	24.118.839	17.833.839	5.750.000	535.000
	Nove investicije u 2006. godini	61.621.692	27.276.161	34.095.531	250.000
A.	DIREKCIJA PROIZVODNJE EL.ENERGIJE	44.990.031	24.030.000	20.175.031	785.000
A.1.	Započete nedovršene investicije iz 2005. godine	10.120.839	7.185.839	2.400.000	535.000
A.2.	Nove investicije u 2006. godini	34.869.192	16.844.161	17.775.031	250.000
B.	DIREKCIJA PRIJENOSA EL.ENERGIJE	2.005.000	2.005.000	0	0
B.1.	Započete nedovršene investicije iz 2005. godine	2.005.000	2.005.000	0	0
C.	DIREKCIJA DISTRIBUCIJE EL. ENERGIJE	36.055.500	17.535.000	18.520.500	0
C.1.	Započete nedovršene investicije iz 2005. godine	11.993.000	8.643.000	3.350.000	0
C.2.	Nove investicije u 2006. godini	24.062.500	8.892.000	15.170.500	0
D.	RAZINA DRUŠTVA	2.690.000	1.540.000	1.150.000	0
D.1.	Započete nedovršene investicije iz 2005. godine	0	0	0	0
D.2.	Nove investicije u 2006. godini	2.690.000	1.540.000	1.150.000	0

- Društva, 1.3.2006. godine),
- ostvarenim prihodima i rashodima za 2005. godinu, i
- plana uposlenika za 2006. godinu.

Ovim planom poslovanja omogućava se:

- kontrola troškova i prihoda,
- praćenje financijskog položaja Društva (imovina, obveze, kapital) i
- trend uspješnosti poslovanja.

Ostvarenje ciljeva navedenih u Planu poslovanja posebice će se provoditi

kroz mjere smanjenja gubitaka električne energije na distributivnoj mreži i učinkovitijoj naplati isporučene električne energije. Također, poslovne će se aktivnosti u 2006. godini provoditi u okruženju aktivnosti vezanih za procese restrukturiranja i privatizacije sukladno Akcijskom planu F BiH glede restrukturiranja elektroenergetskoga sektora u Bosni i Hercegovini, Direktivi 2003/54 EC i važećoj zakonskoj regulativi.

VAŽNE AKTIVNOSTI IZ UREDA ZA STRATEGIJU

M. Radivojević

S pomoćnikom generalnoga direktora za strategiju, gosp. Edinom Omeragićem, razgovaramo o svim važnim pitanjima predstojećega procesa restrukturiranja i kvalitativnim pomacima u organizaciji rada Elektroprivrede HZ Herceg Bosne d.d. Mostar.

U kojoj je fazi aktivnost na reorganizaciji sukladno Planu restrukturiranja i što nam sve o tomu možete reći?

Mi smo u stvari na početku reorganizacije sukladno Planu restrukturiranja.

Ono zbog čega se ovo sve radi jeste električna energija koja dobiva status robe kao i sve druge robe zbog čega se i na našim prostorima otvara tržište električne energije i s njom se počinje trgovati jer se nudi potencijalnim kupcima, a ne više potrošačima. Dakle, počinje utrka tko će ponuditi nižu cijenu i pružiti kvalitetniju uslugu. U interesu je naših kupaca da se cijena jednog kWh električne energije oslobodi svih elemenata koji tu cijenu opterećuju, a nisu troškovi koji trebaju utjecati na cijenu kWh.

To je razlog zašto se radi podjela posla unutar elektroenergetskoga sektora. Kompletan elektroenergetski sektor mora razlučiti osnovne i prateće djelatnosti.

U elektroenergetski sektor unosimo mnogo više ekonomije, jer se električne energija odnosno kWh mora osloboditi neracionalnosti. Neke su djelatnosti do sada, unutar Elektroprivrede, bile na neki način prateće.

Mnogi se poslovi obavljaju s vrlo skupom radnom snagom, ustvari, elektroprivrede imaju dosta visoku kadrovsku strukturu, pa obavljanje određenih poslova s ovakvom kadrovskom strukturom je izuzetno skupo kada se takvi poslovi mogu raditi s nižim kvalifikacijama.

Restrukturiranje stoga nije ničija «izmišljotina», nego potreba uređenja ekonomskih odnosa unutar svih djelatnosti. S ovim mi napuštamo, bilo da poduzeće organiziramo vertikalno ili horizontalno, subvencioniranje između djelatnosti. To znači da se novac iz proizvodnje ne treba koristiti u distribuciji, iz distribucije u proizvodnji, svatko treba imati svoju cijenu rada, i sukladno se toj cijeni treba i organizirati.

Tijekom ove godine, najkasnije do kraja sljedeće, imat ćemo studiju kojom se treba odrediti, sukladno Akcijskom planu o restrukturiranju i privatizaciji i našem Planu koji je poslan u Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, daljnja naša organizacija kako bi se definirali procesi u toj novoj organizaciji što bi omogućilo i točno evidentiranje troškova na svim mjestima njihovoga nastanka. Npr. sve troškove u distribuciji električne energije treba voditi po naponskim razinama. Naime, metodologija koja je utvrđena za cijene električne energije podrazumijeva troškovni princip, tj. svaki kupac plaća kWh sukladno troškovima koje napravi do mjesta priključenja. Dakle, kompletno restrukturiranje i tarifna metodologija podrazumijevaju, kod nas, izmjenu načina rada, odnosno

prema načinu evidentiranja troškova, tj. sukladno nastanku mjesta troškova, što je izuzetno važno. Praktički, nalog za rad (radni nalog) mora postati i obračunski i sukladno utrošenom materijalu i utrošenoj radnoj snazi mora biti knjižen točno na objekt prema nalogu za rad.

U sljedećem razdoblju, putem restrukturiranja, u prijelaznom vremenu od 4-5 godina, sukladno pravilnicima koje je utvrdio FERK, moramo doći do tarifnih stavova koji će biti odraz troškova koji će u sebi sadržavati proširenu reprodukciju odnosno profit.

Kroz Studiju o restrukturiranju i strategiju trebaju se utvrditi prateće (sporedne) djelatnosti koje danas, sa svojim troškovima, utječu na cijenu kWh. Ti se troškovi moraju razlučiti. Ukoliko bude trebalo raditi i posebne organizacijske cjeline koje će imati zadaću pružanja određenih usluga osnovnim djelatnostima, a sve u okviru troškova koji mogu biti ukalkulirani u kWh.

Studija, između ostaloga, treba odgovoriti i na pitanje oko broja radnika, sukladno svjetskim normativima. Isto tako treba riješiti i pitanja formiranja novih profitnih centara za pružanje usluga osnovnim djelatnostima kojim

bi se mogli dokazivati na internom tržištu unutar Elektroprivrede HZ Herceg Bosne. Restrukturiranje će dati odgovor na pitanje koliko i kako će se izvršiti restrukturiranje radne snage koja je potrebna za ispunjenje zadaća u novim uvjetima.

Smatram dalje, da svi radnici Elektroprivrede HZ Herceg Bosne, naročito oni koji sudjeluju u rukovođenju, moraju biti okrenuti novim procesima, te se u tom smislu moraju i obrazovati i ponašati.

Što je do sada urađeno, ili će se tek uraditi, na uspostavi i provedbi upravljanja kvalitetom (UK) u Društvu, prema ISO 9000 ?

Ured za strategiju organizirat će uvođenje i primjenu sustava kvalitete u svim organizacijskim dijelovima pa i u Direkciji Društva. Još prije formiranja ovoga ureda u okviru organizacijskoga dijela proizvodnje električne energije, pristupilo se definiranju procesa rada i uvođenja ISO standarda i oni su na ovom poslu dosta odmakli. Za uvo-

đenje i dobivanje certifikata u ostalim organizacijskim dijelovima Društva prije svega je nužno definirati poslovne procese i na to nasloniti pripremu za dobivanje certifikata za uvedeni sustav kvalitete.

Jeste li kadrovski popunjeni za proces upravljanja zaštitom okoliša?

Za početak imamo jednoga djelatnika, ustanovili smo određene evidencije, te na tom planu koordiniramo s organizacijskim cjelinama. Svjesni smo, naravno, a i po zakonu obvezni, da doprinesemo koliko god je to moguće zaštiti okoliša i životne sredine.

Što je novo u domeni osiguranja operativnosti i održavanja softvera i hardvera PIS?

Elektroprivreda HZ Herceg Bosne odnosno Uprava na čelu s generalnim direktorom opredijelila se da ovu oblast centralizira, te da uvjetno rečeno pruža «usluge» budućim društvima s ograničenom odgovornošću, čija je ona vlasnik.

Za sada će se iz ovoga ureda «pružati usluge» proizvodnji, distribuciji i opskrbi, te drugim organizacijskim dijelovima u Direkciji. Oni će biti korisnici standardnih softvera, a njihov razvoj i održavanje vršit će se s razine Poduzeća.

U dogledno vrijeme, ovi bi poslovi vjerojatno bili organizirani kao posebni, profitni ili troškovni centar.

I na kraju, ali svakako ne i manje važno, želim istaknuti sljedeće:

Sve što se radi i mijenja, ima za cilj da ova elektroprivreda ostane poduzeće koje će biti na korist kupcima električne energije na području koje opskrbljuje električnom energijom i da treba postati takav gospodarski subjekt u kojem će svi uposlenici bolje živjeti. Odnos se države prema Elektroprivredi HZ Herceg Bosne, kao najvećega dioničara, mora mijenjati. Država treba prestati voditi socijalnu politiku kroz elektroprivrede. Osnovni zahtjev najvećega dioničara treba biti profit.

U PROMJENE - OPTIMISTIČNO

Pripremila: M. Radivojević

Na ruke rukovoditelja nekih radnih jedinica (poslovnica) Opskrbe i Distribucije električne energije prema metodi slučajnoga uzorka uputili smo dopis s nekoliko anketnih pitanja. Želja nam je bila doznati, kako rukovoditelji s najniže organizacijske razine gledaju na učinjene organizacijske promijene. Pitanja su bila sljedeća:

- koji su, po vašem mišljenju, očekivani pozitivni, a koji negativni učinci organizacijskoga razdvajanja Opskrbe i Distribucije el. en.?
- koje poteškoće imate i koje (moguće očekujete)?
- imate li kadrovsku popunjenost za sve djelatnosti koje se od vas očekuju?

MIŠLJENJE O UČINKOVITOSTI UČINJENIH ORGANIZACIJSKIH PROMJENA

Mišljenja smo da su upitni pozitivni učinci razdvajanja djelatnika na Opskrbu i Distribuciju. Ovim su naše službe usitnjene i nemaju pravi učinak u samom izvođenju radova kao ni u naplati. U dosadašnjem tijeku ove sistematizacije dolazi do otežane realizacije suglasnosti kao i zastoja u samom kruženju dokumentacije. Ovo je naročito izraženo kod potrošača O.P.-a.

Problemi u raspodjeli vozila kao i uporabi auto-korpe, auto-dizalice i ostalih sredstava za rad su sve izražajniiji. Sam vozni park naše poslovnice je izuzetno star i postoji potreba za novim vozilima.

Kadrovska popunjenost je relativno dobra, ali se pojavljuje problem stručnoga usavršavanja djelatnika i njihove

osposobljenosti za rukovanje svim sredstvima rada. Potrebno je više prezentacija i osposobljavanja djelatnika u novim tehnikama i tehnologijama, vezano za distribuciju, kao i za mjerne uređaje.

Samo osposobljen djelatnik i pripremljen za nove alate i tehnologiju može dati pravi učinak na svojim radnim zadacima.

Mato Nikačević,
rukovoditelj Poslovnice Kiseljak

POSLOVNICA ČAPLJINA

Svaka promjena izaziva kod ljudi određene reakcije iščekivanja, prihvatanja, odbijanja, zbuđenosti, nepovjerenja i slično. Promjene koje su nastale konkretno u Opskrbi su i za ljude koji nisu izravno u Elektroprivredi HZ HB vizualno vidljive, najprije po izradi novih računara za utrošenu električnu energiju, koji su izazvali veliku pozornost i odobravanje od potrošača.

Također je bitan rad na novom softveru kao i sama obuka djelatnika koji su izravno uključeni u rad sa softverom. I instaliranje nove informatičke opreme, gdje samoj opskrbi dajemo puno više na važnosti, je opravdano, uzmemo li u obzir činjenicu da se preko opskrbe uspostavlja vrlo blizak kontakt s brojnim potrošačima-kupcima električne energije, od kojih, u krajnjem slučaju, egzistira tržišno poslovanje Elektroprivrede HZ HB.

Organizacijske promjene kao i fizičko razdvajanje distribucije i opskrbe za očekivati je da će dovesti i do određenih poteškoća u učinkovitosti provedbe razdvajanja pitanja uredskoga poslovnog prostora, potrebnoga voznog parka te ostalih tehničkih pitanja koja će se, nadamo se, pravodobno i uspješno rješavati kako bi se mogli ostvarivati što bolji rezultati u radu. Što se tiče potrebnog kadra za rad, postoji potreba za stručno usavršavanje postojećeg kadra, kroz razne vrste tečajeva i edukacije u oblasti rada na PC-u kao i edukacije u samom ophođenju s potrošačima, kako bi cjelokupna slika opskrbe bila na zavidnoj razini.

Osim navedenoga, mišljenja smo da bi bilo dobro uvesti i još neke novine u samom radu, kao na primjer: uniformirati sve djelatnike koji rade izravno sa strankama, počev od inkasatora do šalter radnika, šalter prostorije opremiti tako da budu ugodne za oko strankama koje dolaze, osposobiti djelatnike da se što profesionalnije odnose s potrošačima i slično.

Na kraju se može konstatirati da su trenutačne aktivnosti i promjene u Elektroprivredi velike i korjenite, te da se trebamo svi zajedno truditi da sve to uspješno provedemo do kraja – na zadovoljstvo svih nas.

Rukovoditelj Poslovnice Čapljina,
Vera Sulić

POSLOVNICA ELEKTRO STOLAC

Moje osobno mišljenje vezano za organizacijske promjene u poduzeću.

Nedostaci:

- Nova organizacijska shema je kod kupaca električne energije izazvala zbunjenost, budući da u istom objektu rade dva pravna tijela, tako da kupcima nije jasno gdje se i kome po kom pitanju trebaju obratiti. Za očekivati je

da je ovo samo prolazna zbunjenost i da će relativno brzo sve doći na svoje.

- Još uvijek nejasno, u detalje, definiranja pitanja nadležnosti Opskrbe i Distribucije u svim segmentima rada mogu izazvati nesporazume i konflikte unutar poduzeća, te se ovom pitanju mora žurno posvetiti odgovarajuća pozornost.

- Povećane su ukupne potrebe i troškovi glede korištenja voznog parka.

- Pojavljuje se potreba za većim brojem djelatnika u Opskrbi, ali i u Distribuciji, što sasvim sigurno nije bio cilj ovih promjena.

Prednosti:

- Došlo je do rasterećivanja tehničkog osoblja, a prvenstveno rukovoditelja poslovnica, u pogledu problema realizacije naplate, te se isti mogu važnije posvetiti obavljanju poslova Distribucije.

- Očekujem da će izravna odgovornost rukovoditelja poslovnica Opskrbe za realizaciju naplate dovesti do poboljšanja ukupne naplate, što će nadam se anulirati sve naprijed navedene nedostatke.

Rukovoditelj Elektro Stolac,
Željko Barić, ing.el.tehn.

POSLOVANJE POSLOVNICE OPSKRBE ORAŠJE NAKON UČINJENIH ORGANIZACIJSKIH PROMJENA

Kod nas, kao i u cijeloj elektropriredi HZ HB, izvršena je reorganizacija distribucije na dio koji se samo bavi distribucijom i na dio koji se samo bavi opskrbom električne energije. U Poslovnici opskrbe električne energije Orašje, u kojoj sam ja rukovoditelj, u novonastaloj situaciji došlo je do sljedećih poslovnih promjena u poslovanju:

- Svi uposlenici u Poslovnici opskrbe Orašje su usredotočeni na specifične poslove opskrbe, a to su prvenstveno naplata i komercijalni gubici električne energije.

- Smatram da će svakodnevni angažman svih uposlenih na gore spomenutim poslovima u sljedećem razdoblju zasigurno dati dobre rezultata i sigurnost zadržavanja dobrog poslovanja.

- Ovakvim načinom rada naši dje-

latnici mogu običi sve neplatiše i s njima obaviti sve zakonom i internim pravilnicima predviđene radnje (dogovarati se na terenu s neplatišama o načinima reguliranja duga za električnu energiju, prije isključenja), jer sam mišljenja da isključenje potrošača zbog neplaćanja treba primijeniti nakon svih istrošenih drugih "diplomatskih" načina naplate.

- Redovita mjesečna očitavanja potrošača, koja u poslovnici Orašje izvršavaju treća lica, dosad su davala izvanredne rezultate jer su izvršavana pravodobno, brzo, točno i s vrlo malim brojem neočitanih potrošača.

Ovo je zasigurno dosad pozitivno utjecalo na dobre rezultate poslovanja kod nas u Orašju.

Poteškoće u poslovanju Poslovnice opskrbe Orašje najviše su izražene u neposjedovanju voznoga parka (dok se ne izvrši raspodjela imovine i vozila s distribucijom). Nadalje, ovdje moram istaknuti ozbiljan problem isključenja

problematičnih potrošača (potrošača koji ne dopuštaju isključenje), jer nam policija ne pruža zaštitu putem asistencije. Način isključenja ovih potrošača bi trebao biti reguliran posebnom procedurom koju bi trebalo propisati s razine poduzeća.

Kadrovska popunjenost u PO Orašje je zadovoljavajuća, međutim, pošto PO Orašje je odgovorna i za poslovanje PJ Domaljevac, a tu moram ukazati na problem upražnjenoga mjesta referenta za obračun i naplatu.

Rukovoditelj Poslovnice opskrbe
„Orašje“, Marko Prgić

POSLOVNICA ELEKTRO NEUM

Mišljenja sam da su organizacijske promjene dobro došle jer bi trebale poboljšati učinkovitost (naplata – dugovanja), a također i kvalitetniju opskrbu potrošača električnom energijom kao i održavanje elektro postrojenja (mreža i TS).

Poteškoće koje očekujem su mogućnost narušavanja međuljudskih odnosa u malim radnim jedinicama i poslovnica, nedostatak ljudi (montera), materijalno tehničkih sredstava (vozila i slično). Također nemam kadrovsku popunjenost za svaku djelatnost koja se očekuje (skladištar, čistačica, monter, ekonomska služba).

Ivica Bačić, rukovoditelj
Poslovnice Neum, DP „Jug“

Proizvodnja ili zavisnost?!

Marko Ivan Blažević, dipl.ing.el.

Električna energija je oplemenjen i univerzalno iskoristiv energetska oblik, ima posebnu društvenu važnost i njezina raspoloživost određuje kakvoću življenja, proizvodnost gospodarstva i pružanje usluga. Potražnja za ovim sveprisutnim energetska oblikom u razvijenim zemljama je sve veća, a istodobno četvrtina svjetskog pučanstva nema pristup električnoj energiji. Bogati žele još više, a sirotinja izići iz bijede.

Svjetska potrošnja električne energije, prema predviđanjima, rast će brže od svih ostalih oblika energije, odnosno do 2030 godine će se udvostručiti. Uz težnje za boljim društveno-ekonomskim poretom imamo svugdje imperativ razvoja, ali i ograničene resurse (sve što zemlja ima je ograničeno), globalizaciju koja donosi više problema i razlika nego koristi, nove tehnologije sa sve više stanovništva bez posla do očuvanja okoliša za buduće generacije.

Kad se ovo poveže s razvojem društvenog proizvoda i potrošnjom električne energije, koji su u uzročno-posljedičnoj vezi, te procjenom da će za 20-tak godina Europa trebati još 50% električne energije više nego sada, nameće se zadaća da u urbanu treba graditi nove proizvodne kapacitete. Prema procjenama stručnjaka i nadalje će fosilni energenti pokrivati najveći dio rasta potrošnje električne energije. U svijetu se očekuje povećanje uloge obnovljivih izvora u strukturi potrošnje primarne energije, ali i vraćanje važnosti nuklearnoj energiji. Iako su neke zemlje donijele odluke o obustavi korištenja nuklearne energije u svijetu se raspravlja i o izgradnji novih objekata uz razvoj lakovodnih reaktora III + generacije. Zbog starosne strukture postojećeg proizvodnog parka u Europi i obustave pogona nuklearnih elektrana pojavljuje se manjak proizvodnih kapaciteta. Kad tomu pridodamo

očekivani porast potrošnje, lako je uočiti koliki manjak treba nadoknaditi, tj. izgraditi novih proizvodnih objekata. Ovomu treba pridodati ovisnost Europe o uvozu ugljena, nafte i prirodnog plina, cijene prijevoza i transportnih putova (plina, nafte i električne energije) te gospodarske, energetske i političke zavisnosti i odnose. Sve navedeno odnosi se i na ove naše prostore, na naše poduzeće koje je izravno uključeno u ovu problematiku do svakoga od nas bilo kao djelatnika ili potrošača električne energije. Nerijetko izgovorenu rečenicu UVEST ĆEMO KOLIKO NAM TREBA u budućnosti ćemo morati stišavati i dopunjavati s KAKO i PO KOJOJ CIJENI.

Proizvodnja električne energije u BiH je bazirana na ugljenu i vodnom potencijalu, a o drugim proizvodnim opcijama se ne govori (nuklearne elektrane), nema resursa (prirodni plin), nema važnijih mogućnosti ni projekata (biomasa, sunčeva energija) i nema zakonske regulative (vjetar). Ugljenu je povećana potražnja na svjetskom tržištu, a domaće resurse (pričuve) treba ispitati kao i kakvoću uz naglasak utjecaja na okoliš (ugljični dioksid, sumpor, krute čestice, podzemne vode,...). U sljedećem razdoblju ovom energentu će porasti važnost i potražnja zbog miksa s obnovljivim izvorima. Vodni potencijal je prilično iskorišten i postoje ograničeni iskoristivi resursi s proizvodnim kapacitetima manjih snaga (treba nastaviti ispitivanja i projektiranja te izgradnju i najmanjih ekonomsko isplativih objekata).

Nuklearna energija, iako nudi proizvodnju bez CO2 emisije i bez ugrožavanja klime uz jeftinu i pouzdanu opskrbu, je pitanje društvene prihvatljivosti, okruženja, ishođenja dozvola, sigurnosti te zbrinjavanja i konačnog odlaganja (otpada i elektrane).

Energija iz prirodnog plina je upit-

na zbog oslanjanja na isključivo uvozni plin, a koncentracija nalazišta je u politički nestabilnim područjima i cijena plina ima velike promjene (iznimno velik utjecaj na troškove proizvodnje).

Korištenje snage vjetra za proizvodnju električne energije na ovim prostorima je pred vratima. To je domaći energent bez uvozne ovisnosti uz pokazatelje mogućnosti korištenja koji su bitno ispred europskih gdje su parkovi već izgrađeni (snaga, sati raspoloživosti, blizina prijenosne mreže, blizina transportnih putova, ...) Nedostatak proizvodnje električne energije iz vjetra je promjenjivost uvjetovana jačinom vjetra i upotrebljivost samo u sprezi s konvencionalnim elektranama (miks).

Što hitnije je potrebno pripremiti i usvojiti zakonsku regulativu za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora (posebice vjetra) s politikom poticaja na lokalnoj razini i u pristupnim pregovorima s EU i međunarodnom zajednicom.

Zbog globalizacije i liberalizacije tržišta, klimatskih promjena u svijetu, Kyoto protokola, novih tehnologija smanjenja, odvajanja i spremanja CO2, ishođenja dozvola za nove elektrane, ekološke podnošljivosti i prihvatljivosti, nejasnog odnosa prema nuklearnoj energiji, značaja električne energije na društveni standard, potražnju, raspoloživost, sigurnost opskrbe i traženu kakvoću ovog energenta potrebno je odmah i stalno istraživati, projektirati, dogovarati, pripremati i donositi zakone te graditi proizvodne kapacitete za ovaj energent s kojim živimo 24 sata dnevno.

**NEZAVISNI SINDIKAT
UPOSLENIKA
ELEKTROPRIVREDE
HZ HERCEG BOSNE
MOSTAR**

**INDEPENDENT TRADE
UNION OF WORKERS
OF ELEKTROPRIVREDA
HZ HERCEG BOSNE
MOSTA**

GODIŠNJA SKUPŠTINA SINDIKATA

I. Budimir

Kao i uvijek do sada posjećenost godišnjoj skupštini bila je velika. U prostorijama HKD „Napredak“ u mjesecu osnutka Sindikata (ožujak) održana je redovita izborna Skupština.

39. novih zastupnika Skupštine koji su izabrani na sastancima sindikalnih podružnica, izabrali su nove članove za upravljačka tijela sindikata.

U Predsjedništvo Skupštine za sljedeće dvije godine izabrani su Đuro Marković (predsjednik, Distribucija) i zamjenik predsjednika Skupštine, Ivo Kudić (Proizvodnja).

Predsjedništvo Sindikata je dobilo nove članove. Dubravko Pervan iz HBŽ-a je izabran za novoga predsjednika, a rame uz njega je Dalibor Marić (Proizvodnja) kao dopredsjednik. Verificiran je mandat novih članova ovoga sindikalnoga tijela:

Stjepo Ležanić (Distribucija HNŽ), Zdravko Ljubas (Distribucija HBŽ), Josip Rajić (Proizvodnja), Slavko Božić (Prijenos), Nevenka Krešić (Direkcija Društva), Antonija Kapetanović (Prijenos).

Dvije godine rad Predsjedništva nadzirat će ovi članovi Nadzornoga odbora: Melanija Božić (Distribucija), Ivica Bago (predsjednik, Distribucija), Ivanka Barić (Proizvodnja), Branko Kraljević (Prijenos), Valetina Jerkić (Direkcija Društva)

Pitanja vezana za organiziranje industrijskih akcija (štrajkova), pravila za sklapanje kolektivnih ugovora u štrajkačkom odbor u ovom mandatu

obavljat će: Ivan-Iko Zelenika, Ivica Jozić, Marko Pranjić, Viktor Čerkuć, Slaven Azinović.

Novi članovi sindikalnih tijela:

Predsjedništvo:

Dubravko Pervan

(novi predsjednik Predsjedništva Sindikata): rođen 1970. u Lopatinu kod Livna. Višu tehničku školu završio u Zagrebu. U EPHZHB radi od 1998. godine, trenutno radi kao rukovoditelj PJ „Elektro-Livno“.

Dalibor Marić

(dopredsjednik Predsjedništva Sindikata): rođen 1970. godine u Mostaru.

Kao inženjer strojarstva uposlen u EP HZHB od 1999. godine u Sektoru za razvoj, Proizvodnja električne energije. Protekle dvije godine bio je pridruženi član Predsjedništva Sindikata.

Skupština Sindikata:

Đuro Marković

(predsjednik Skupštine): rođen 1948. godine u Matićima kod Orašja. Po zanimanju je dipl. oec. U EPHZHB radi kao rukovoditelj Sektora ekonomskih poslova DP „Sjever“. Politički je jako aktivan.

Ivo Kudić (zamjenik predsjednika Skupštine): rođen 1967. godine u Prozoru. Završio višu elektrotehničku školu u Osijeku. U EPHZHB radi od 1997. godinu, a sada je rukovoditelj Službe za proizvodnju u pogonu HE Rama.

Novi članovi Predsjedništva:

Ivo Stjepo Ležanić:

1950. u Dubrovniku. Diplomirao na Elektrotehničkom fakultetu u Splitu 1976. godine. U Elektroprivredi HZ Herceg Bosne uposlen od 1986. godine

Trenutačno obavlja poslove rukovoditelja Sektora za tehničke poslove u Distribuciji električne energije. Dosađa u Sindikatu obavljao dužnost predsjednika štrajkačkoga odbora.

Zdravko Ljubas: rođen 1965. godine u Novom Travniku. 1990. diplomirao na FESB-u u Splitu- 6.

stupanj elektrotehnike. Od 1990. radi u Elektroprivredi prvo kao samostalni inženjer u uredu za projektiranje, zatim kao tehnički direktor županijske distribucije SBŽ-a, trenutačno je rukovoditelj Sektor za razvoj u DP „Centar“. Posljednje dvije godine obnašao dužnost predsjednika Nadzornoga odbora Sindikata.

Josip Rajić: rođen 1960. godine u Jajcu. U HE Jajce 1 radi od 1982. godine kao vođa smjene. Član Sindikata od osnutka.

Slavko Božić: rođen 1952. godine u Mostaru. Nakon završene srednje elektrotehničke škole

upošljava se od 1972. godine u elektroprivredu u Prijenos električne energije. Danas radi kao rukovoditelj Službe za rasklopna postrojenja. Član sindikata od njegova osnutka.

Nevenka Krešić: rođena 1949. godine u Mostaru. Od 1970. godine radi u elektro-

privredi kao ekonomski tehničar. Od osnutka EPHZHB (1994. godine) do

danas radi na ekonomskim poslovima. Predsjednica je sindikalne podružnice Uprava Društva.

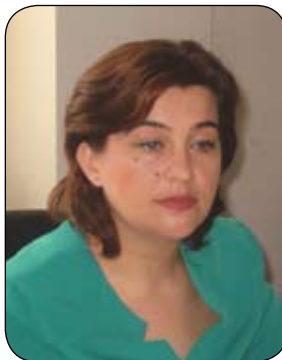
Antonija Kapetanova: rođena 1954. godine u Mostaru. Nakon završene gimnazije upošljava se u Prijenosu

električne energije od 1975. godine. 17 godina radi na administrativnim poslovima u tehničkim službama, a od 1992. godine prelazi na ekonomske poslove. U posljednje dvije godine bila je član Povjerenstva Fonda Solidarnosti, član Predsjedništva Sindikata i predsjednik sindikalne podružnice Prijenosa.

Nadzorni odbor :

Melanija

Božić: rođena 1968. godine u Mostaru. 1990. završila talijanski i francuski jezik na Filozofskom fakultetu u

Sarajevu na Odsijeku za romanistiku. Do 2000. radila kao rukovoditelj komercijalnih poslova u privatnom poduzeću "Baz- Agro". Od 2001. godine radi u Elektroprivredi. Trenutačno radi kao rukovoditeljica Službe za kadrovske i opće poslove u Opskrbi električne energije OP „Jug“.

Ivica Bago (predsjednik): rođen 1980. godine u Mostaru. Srednju tehničku školu završava u Imotskome. Od 2002. radi u EPHZHB kao tehničar za

elektroenergetske suglasnosti. U slobodno vrijeme se bavi glazbom.

Ivanka

Barić: rođena 1966. u Mostaru. 1993. diplomirala na Građevinskom fakultetu u

Mostaru. Rodom iz Žitomislića, a zbog posla 1996. odlazi u Jajce i zapošljava se u RJ HE Jajce I. i II. Postaje rukovoditeljem građevinskog dijela obje hidroelektrane. Već je aktivno radila u ovom sindikalnom tijelu kao pridruženi član.

Branko

Kraljević: rođen 1970. godine u Prozoru. Nakon završenoga studija elektrotehnike na

FESB-u u Splitu upošljava se u EPHZHB (od 1990. godine) u Prijenos električne energije. Radi kao rukovoditelj PJ rasklopna postrojenja.

Valetina Jerkić:

rođena je 1967. godine u Mostaru. Od 1994. godine radi na komercijalnim poslovima (u Mostaru) i računovod-

stvenim poslovima u DP ZHŽ. Trenutačno radi u Direkciji za ekonomsko- finansijske poslove u Mostaru na ekonomskim poslovima. Član sindikata od osnutka.

Redoviti sastanci Koordinacijskoga tima Prijenosa

I. Budimir

Koordinacijski tim Sindikata Prijenosa održao je šesti redoviti sastanak u Banjaluci (22. svibnja 2006. godine). Jedan od zaključaka s ove sjednice na kojoj su sudjelovali svi predstavnici je izrada prednacrtā Statuta Sindikata Prijenosne kompanije, Pravilnika o organizaciji sindikata i Kolektivnoga ugovora Kompanije. Svi predstavnici sva tri elektroenergetska sindikata trebaju sami dati prijedlog nacrtā navedenih dokumenata.

Koordinacijski se tim želi izjasniti i o prijedlogu Pravilnika o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Prijenosa tako da je jedan od zaključaka s ove sjednice bio vezan i za ovo pitanje u smislu da Uprava Kompanije surađuje s Koordinacijskim timom. Od Uprave Prijenosa će se također tražiti dostavljanje jednogodišnjega i trogodišnjeg plana poslovanja Prijenosa posebice onoga dijela koji se odnosi na ekonomski i socijalni položaj i pravo radnika.

Na sjednici Uprave Prijenosa i Koordinacijskoga tima koja je održana u

ožujku o.g. usuglašeno je da će Uprava dostavljati nacрте općih akata koja se odnose na prava i obveze radnika, međutim kvalitetnija suradnja još nije postignuta.

Sastanak Vijeća sindikalne podružnice Prijenosa

Vijeće sindikalne podružnice Prijenosa održao je sastanak 30. svibnja 2006. godine na kojem su povjerenici sindikalnih jedinica i članovi Koordinacijskog tima Prijenosa iz ovoga sindikata razmatrali Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i Pravilnik o plaćama Prijenosa. Dane su primjedbe na njih te će se s ostalim stavovima drugih sindikalnih organizacija (Elektroprijenos Sarajevo i Banjaluka) uputiti Upravi Prijenosa početkom lipnja 2006. godine.

Upoznati javnost o socijalnom aspektu osnivanja Energetske europske zajednice

I. Budimir

Na mostarskom sastanku tri zajednička elektroenergetska sindikata održanom 13. travnja 2006. godine donijeti su zajednički stavovi na Nacrt memoranduma o socijalnim aspektima osnivanja Energetske zajednice u jugoistočnoj Europi. Sindikati smatraju da je navedeni dokument napisan preopćenito i neprecizno bez konkretnoga rješenja kad su u pitanju socijalni programi zaštite radnika i potrošača. Memorandum bi trebao predvidjeti konkretan socijalni program za eliminiranje negativnih posljedica uvođenja slobodnoga energetskeg tržišta u jugoistočnoj Europi.

Primjena ovoga memoranduma u ovakvom obliku će izazvati još veću socijalnu ugroženost građana. Odredbe koje se odnose na financijsku podršku, prema mišljenju sindikata, se trebaju jasnije definirati i navesti količinu, načine i izvore financiranja kad je riječ o sanaciji ekonomskih i socijalnih posljedica restrukturiranja.

Sindikati smatraju da je rad pojedinih

nih ministarstava površan, a posebice su naglasili da je stav Federalnoga ministarstva rada i socijalne politike razočaravajući zbog isticanja potrebe, a ne obveze socijalnog dijaloga. Posljedica usvajanja i primjene ovakvoga Ugovora bit će višak radnika i nastanak novih socijalno ugroženih građana.

Sindikati traže da, prije ratificiranja Ugovora o formiranju Energetske zajednice u jugoistočnoj Europi, Par-

lament obvezno informira potrošače o posljedicama Ugovora te organizira javne rasprave na ovu temu.

O svojim stavovima sindikati su upoznali tijela vlade BiH, nadležna ministarstva FBiH i RS kao i međunarodnu javnost smatrajući da, iako je politički dokument, Memorandum treba doraditi jer će nakon potpisivanja biti obvezujući za ovu državu i njezine građane.

Sjednica novoga Predsjedništva Sindikata

I. Budimir

Livno je bilo domaćinom prve sjednice Predsjedništva u novom sastavu.

Nakon konstituiranja Predsjedništva s novim članovima donijet je i okvirni plan rada radi boljeg sindikalnog djelovanja. Kao glavni zadatak u sljedećem radu sindikata istaknuta je važnost pregovaranja o kolektivnom ugovoru; od Uprave Društva tražit će se financiranje Sportskih igara radnika; sindikat će reagirati na odluke revizora koji isto ne tretiraju oba elektroenergetska sindikata u FBiH kad je u pitanju ugovor o obvezama elektroprivreda sindikatima.

Imenova je stručni tim za pregovaranje o kolektivnom ugovoru u sastavu: Dubravko Pervan, Dalibor Marić, Antonija Kapetanović, Stjepo Ležanić, Đuro Marković, Zdravko Ljubas, Josip Rajić, Slavko Božić, Nevenka Krešić i Ivana Tadić. Zadatak ovoga tima je priprema svih potrebnih koraka za izradu kolektivnoga ugovora i suradnja s istim timom sindikata radnika u Elektroprivredi BiH.

15 novih novčanih potpora

I. Budimir

Sjednica Fonda solidarnosti kao i svi sastanci sindikalnih tijela u novom sastavu održana je 16. svibnja 2006. godini. Novi članovi Povjerenstva FS su: nekadašnji dopredsjednik Skupštine, Josip Božić (Distribucija), Ljiljana Kljajić (Proizvodnja), Miroslav Markić (Direkcija Društva) i Dragica Koren (Prijenos). Za predsjednika Povjerenstva izabran je Josip Božić. Novi članovi FS su na svojoj prvoj sjednici razmatrali 15 zahtjeva naših radnika za jednokratnom novčanom pomoći te su svi pozitivno riješeni. Prema zaključku sa 14. sjednice Predsjedništva od 11. svibnja odlučeno je da će se za isplatu jednokratnih pomoći odvojiti 50 % od iznosa od sindikalne članarine do 30. lipnja o.g.

Članovi Povjerenstva FS:

Josip Božić (RJ Elektro- Orašje): rođen 1949. godine u Modriči. Nakon završenoga V. stupnja elektrotehnike na smjeru jaka struja, 5 godina radi kao monter u Energoinvestu, od 1977. godine radi u elektroprivredi. Trenutačno radi kao poslovođa održavanja.

Ljiljana Kljajić: rođena u 1958. godine u Š. Brijegu. U EPHZHB radi od 1978. godine. Po struci je građevinski inženjer, a trenutačno radi na pravno-imovinskim poslovima za izgradnju HE Mostarskoga blata.

Miroslav Markić: rođen 1946. godine u Mostaru. Po struci je dipl. inženjer strojarstva, a od 1994. godine uposlen je u EPHZHB. Trenutačno radi na po-

slovima informatike u Uredu za strategiju- Direkcija Društva.

Dragica Koren: rođena 1953.godine u Bročancu (Posušje). Od 1972.godine, nakon završene srednje ekonomske škole, radi u Elektroprivredi na poslovima obračuna i naplate električne, a od 1999. radi u Prijenosu električne energije Mostar, u Službu ekonomsko-financijskih poslova.

STANJE INVESTICIJA U DISTRIBUCIJSKOM PODRUČJU SJEVER

Midhat Arpadžić, dipl.ing.el.

Rukovoditelj Sektora za razvoj u DP-u
«Sjever»

Na području Posavske županije najveću realizaciju postigle su investicije za koje je postupak javnog natječaja započet u prošloj godini, a ugovaranje i realiziranje je obavljeno u tekućoj godini. Naime, nove investicije koje su predviđene Gospodarskom planu za 2006. godinu nisu još odobrene.

Od niza takvih investicija izdvajamo one koje su dovedene do visoke gotovosti i puštene u probni rad. Za sve su investicije ishođene građevinske dozvole, dok je ishođenje uporabnih dozvola u tijeku i bit će uknjižene u osnovna sredstva kao i u zemljišne knjige.

Radove su izvodila treća lica koja su putem provedenih natječaja bila najpovoljnija, dok je cjelokupan materijal i oprema nabavljena preko komercijalne službe odnosno našega središnjega skladišta u Mostaru.

Završni radovi na polaganju SN kabela i montaža KBTS 10(20)/0,4 kV «Bolnica»

	NAZIV OBJEKTA	GOTOVOST	VRIJEDNOST OBJEKTA
1	KBTS 10(20)/0,4 KV «BOLNICA» SN KB,NNM	100 %	120.000,00
2	KBTS 10(20)/0,4 KV «BLATO 3» SN KB,NNM	100 %	110.000,00
3	KBTS 10(20)/0,4 KV «DUSINE» SN KB,NNM	100 %	110.000,00
4	TS 35/10(20) kV «Domaljevac» SN KB	6 %	1.400.000,00
4.	Adaptacija potkrovlja poslovne zgrade u Orašju	100 %	115.425,28
5.	Uređenje partera u poslovnoj zgradi u Domaljevcu	90 %	98.861,00

Montaža betonske kade na pripremljeni temelj za KBTS 10(20)/0,4 «Blato 3» u Domaljevcu

Treba spomenuti ključnu investiciju za naše područje u ovoj godini, a to je izgradnja trafostanice 35/10(20) kV Domaljevac koja se dugi niz godina proteže kroz prijedloge za gospodarski plan, a sada je sasvim izvjesna i sastavni je dio Plana poslovanja za 2006. godinu.

Trenutačno je stanje gotovosti dosta nisko, ali je u tijeku izrada glavnoga projekta za koji je proveden javni natječaj i odabrana tvrtka «Energocontrol» Mostar.

Po završetku istoga bit će raspisan javni natječaj za realizaciju investicije, gdje se očekuje da bi po odabiru izvođača cjelokupan objekt mogao biti završen u tekućoj godini.

OBILJEŽEN SVJETSKI DAN VODA – 22. OŽUJAK

Pripremila: M. Radivojević

Svake godine druga agencija UN bude odabrana da koordinira događaje kojim se obilježava Svjetski dan voda širom svijeta. Biraju se različite teme koje će odražavati aspekte vodenih resursa. Svjetskim danom voda za 2006. godinu rukovodi UN Organizacija za obrazovanje, znanost i kulturu (UNESCO) pod temom "Voda i kultura". U hotelu "Bristol" na Jahorini, održan je skup, na kojem je udio imala i Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne.

Izvod iz izvješća UNESCO-a, iz kuta BiH i našega podneblja:

Naši gradovi se nalaze pored vode, kupamo se u vodi, igramo se u vodi, radimo s vodom i uz vodu. Naše prirede zavise od vodenog potencijala, svi proizvodi koje kupujemo i prod-

jemo su djelomično voda, bilo na ovaj ili onaj način. Naš svakodnevni život zasniva se na vodi. Bez vode koja nas okružuje, siline riječnih struja, vode iz kuhinjskih česmi, naš bi život bilo nemoguće zamisliti. U skorije vrijeme, voda je prepuštena nama, da je mi cijesimo. Ona više nije element koji je potrebno poštovati i štiti, ona je proizvod, koji kao takav smo izgubili iz vida i koji smo zapostavili i to sramotno. Osamdeset postotaka naših tijela formirano je od vode, dvije trećine površine planeta pokriveno je vodom. Voda je naša kultura i naš život.

Tema "Voda i kultura" Svjetskog dana voda 2006. godine stavlja akcent na činjenicu da postoji onoliko načina sagledavanja, korištenja i proslavljanja vode, koliko je kulturnih tradicija širom svijeta. Voda je "sveta" i u mnogim religijama je korištena u različitim obredima i ceremonijama. Fascinantna i prolazna, voda je predstavljena i u

umjetnosti, muzici, slikanju, literaturi, filmovima, ... Ona je bitan čimbenik u mnogim znanstvenim istraživanjima. Svaka regija u svijetu ima različit način proslavljanja "svetosti" vode, ali svaka od njih priznaje njezinu vrijednost i njezino središnje mjesto u ljudskim životima. Kulturne tradicije, lokalni običaji i društvene vrijednosti određuju kakav odnos imaju ljudi prema upravljanju vodama u različitim regijama svijeta.

UNESCO ima za cilj, kao i mi koji participiramo u ovom sektoru: ministarstva, upravne organizacije, javna poduzeća, s bosanskohercegovačke županijske/kantonalne, općinske i lokalne razine, zajedno s nevladinim organizacijama, očuvanje i poštovanje specifičnosti svake kulture, njihovo okupljanje, širenje i to u više interaktivnih i međusobno zavisnih cjelina, a okupljenih oko zajedničkog dobra, dobra koji se zove VODA.

Doznajemo

Struju će proizvoditi još četiri poduzeća

Regulatorna komisija za električnu energiju (FERK) dozvole za proizvodnju električne energije u malim hidroelektranama dodijelila je poduzećima "Intrade energija" iz Sarajeva, "Rose-Wood" i "Paloč" iz Uskoplja i "Elgrad" iz Jajca.

Na sjednici Regulatorne komisije za električnu energiju Federacije BiH (FERK) u Mostaru sredinom ožujka 2006. godine usvojeni su prijedlozi rješenja o dodjeli dozvola za djelatnosti proizvodnje električne energije za poduzeća "Intrade energija" iz Sarajeva, "Rose-Wood" i "Paloč" iz Uskoplja te "Elgrad" iz Jajca, kazao je u izjavi za Fenu rukovoditelj Sektora za licence i tehničke poslove u FERK-u Ahmet Hukić.

On je pojasnio kako su spomenuta

poduzeća dobila dozvole za proizvodnju električne energije u malim hidroelektranama. Po njegovim riječima, "Intrade energija" dobila je dozvolu za rad za četiri male hidroelektrane u općini Fojnica, "Rose Wood" i "Paloč" dobile su dozvole za izgradnju triju hidroelektrana na gornjem toku rijeke Vrbas, a tvrtka "Elgrad" izgradila je jednu malu elektranu na potoku Bila voda.

- Ovo je veliki trenutak, jer su sve firme pravodobno podnijele zahtjeve te dokazale da su zadovoljile kompletnu proceduru za dobivanje dozvole.

Također firme su osigurale ugovore o koncesiji, dobile su vodoprivredne suglasnosti i urbanističke dozvole – kazao je Hukić, te dodao da je, nakon što su svi objekti završeni, izvršen i njihov tehnički pregled.

Hukić je istaknuo da priložena dokumentacija daje čvrsto uvjerenje da će proizvodnja električne energije biti u skladu s propisima, te da neće biti narušavanja prirodnog sklada i da će ta energija biti jako kvalitetna.

Govoreći o dodjeli dozvola za rad, Hukić je kazao kako je to jedna velika novost, jer se prvi put nakon osnivanja FERK-a izdaju dozvole za rad privatnim investitorima.

- Do sada su dva javna elektroprivredna poduzeća imala monopol nad proizvodnjom, distribucijom i opskrbom električnom energijom, a sada se javlja mogućnost da se s privatnim ulaganjima grade proizvodni elektroenergetski objekti gdje su investitori našli interes ulagati jer očekuju da će imati povrat uloženog kapitala – kazao je Hukić.

Člana Predsjedništva BiH, Ive Mire Jovića Elektroprivredi

Elektroprivreda HZ HB je 5. lipnja 2006. godine prvi put ugostila hrvatskoga člana Predsjedništva Bosne i Hercegovine Ivu Miru Jovića. Zajedno sa svojim suradnicima, Nevenkom Hercegom, savjetnikom za gospodarstvo i Davorom Čordašom, predstojnikom Ureda hrvatskoga člana Predsjedništva BiH, gospodin Jović se na radnom sastanku s menadžmentom EP HZHB osim tekuće problematike poslovanja i predstavljanja budućih elektroenergetskih objekata, upoznao s prijedlogom EPHZHB o elektrifikaciji i poboljšanju opskrbe električne energije u rubnim, devastiranim povratničkim područjima Bosne i Hercegovine.

Ovu inicijativu, koje su potaknule sve tri elektroprivrede u Bosni i Hercegovini, da se u ratom oštećena područja diljem države uloži oko 2 milijuna KM u bolju i kvalitetniju opskrbu električnom energijom, gospodin Jović je pozdravio te je istaknuo da ova aktivnost predstavlja održivi povratak i razvoj gospodarstva. Realizacija se očekuje se do kraja godine, a posebice će se provesti na svim rubnim područjima u kojima gospodare elektroprivrede, tako da bi stanovnici Glamoča, Drvara, Grahova, Dervente, Bosanskoga Šamca, Bosanskoga broda, Teslića i Doboja do kraja godine dobili kvalitetniju električnu energiju.

Iznimno sam iznenađen pozitivnim vijestima koje sam danas ovdje čuo vezano uz projekt HE Mostarsko blato i raduje me kada je taj dugo očekivani projekt postao stvarnost. Nadam se da će ovi radovi biti okončani kako je planirano te da će EPHZHB nastaviti s vrijednim investicijama na području koje pokriva, kazao je Jović.

Federalnoga ministra energetike, rudarstva i industrije

I. Budimir

22. svibnja 2006. godine održan je radni sastanak menadžmenta EP HZHB i Federalnoga ministra energetike, rudarstva i industrije, gosp. Vahida Heće sa suradnicima.

U drugom posjetu našem poduzeću čelni ljudi ovoga ministarstva su se detaljnije upoznali sa stanjem u EPHZHB, s planom poslovanja za ovu godinu kao i stanju i realizaciji projekta izgradnje HE Mostarsko blato. Ministar i njegovi suradnici su posjetili budući lokalitet nove hidroelektrane i podržali nastavak rada na izgradnji za koju je i vlada dala suglasnost.

Ludmila Kovačević, direktorica Odjela za internu reviziju

Na 22. sjednici Odbora za reviziju, održanoj 20. veljače 2006. godine, donesena je odluka o imenovanju Ludmile Kovačević za direktoricu Odjela za internu reviziju u JP EP HZHB d.d. Mostar, na razdoblje od dvije godine. Ludmila je rođena 1956. u Gronjem Vaku-fu-Uskoplju. Diplomirana ekonomistica koja je sukladno Zakonu o javnim poduzećima, od 9. - 11. mjeseca 2005. godine već obavljala dužnost direktorice ovoga odjela u našem poduzeću. Trenutačno je uposlena u Ceste d.d. Mostar

Nova 31 stipendija

M. Radivojević

Ukupnom broju od 103 koliko stipendira JP "Elektroprivreda HZ Herceg Bosne" d.d. Mostar, pridružilo se još 31 stipendist.

Naime, na temelju Rješenja iz siječnja ove godine, te prispjelih 117 zahtjeva za dodjelu stipendija, Povjerenstvo koje je imenovao generalni direktor, je predložilo, a generalni direktor je donio Odluku o dodjeli stipendija studentima druge, treće i četvrte godine studija na: Ekonomskom, Pravnom, Geodetskom, Elektrotehničkom fakultetu i Fakultetu informatike i računarstva – po jedna stipendija za svaku godinu studija.

Zbog iznimno teške materijalne situacije pojedinih kandidata, također je odobreno (dodatno) još 15 stipendija, što znači da je ukupno 31 stipendist dobio prigodu da, uz financijsku pomoć Elektroprivrede „HZ Herceg Bosne“, okonča studij i da se, nadamo se, pridruži u dogledno vrijeme, ostalim u Elektroprivredi, vraćajući na taj način dug i stvarajući sebi perspektivu bolje budućnosti.

AKADEMIK UDOVIČIĆ ODRŽAO PREDAVANJE IZ PODRUČJA ELEKTROENERGETIKE

Dalibor Jarak, dipl. ing. el.

Dana 22. ožujka 2006. godine imali smo prigodu i privilegiju na mostarskom Sveučilištu ugostiti uvažena gosta akademika Božu Udovičića koji je cijeli svoj radni vijek posvetio energetici. Autor je brojnih stručnih i znanstvenih radova i članaka, kao i autor i suautor brojnih knjiga, pozvanih predavanja na domaćim i inozemnim skupovima, radova u zbornicima i ostalih tekstova. Znanstveni rad akademika Udovičića prepoznaje gotovo svaki student elektroenergetike u Zagrebu, Splitu, Osijeku ili svaki čovjek upućen u elektroenergetiku ili energetiku uopće.

Uvaženi gost je u prostorijama Fakulteta strojarstva i računalstva Sveučilišta u Mostaru održao predavanje o aktualnoj energetskej problematici posebice u uvjetima tranzicije u kojima se trenutačno nalazi elektroenergetski sektor odnosno u uvjetima kada je već započeo proces njegove globalizacije, restrukturiranja, razdvajanja te proces otvaranja slobodnoga tržišta električne energije.

Predavanjima akademika Udovičića o dvije teme pod nazivom "Globalizacija, slobodno tržište i restrukturiranje" i "Oblici energije" koja su bila namjenjena prvenstveno stručnjacima iz energetskeg područja, odazvali su se uposlenici iz svih organizacijskih dijelova JP "Elektroprivreda HZHB" d.d. Mostar (Proizvodnja, Prijenos i Distribucija), Aluminija d.d. Mostar, FERK-a Mostar i poneki student te su aktivno sudjelovali u diskusiji nakon predavanja.

Prvo se predavanje odnosilo na današnje stanje u energetici, problemu porasta populacije (čitaj: porastu potrošnje električne energije) naspram ograničenim energetskeim resursima, novom društveno ekonomskom poretku, imperativu ekonomskog razvoja, razvoju novih tehnologija, ulozi

znanosti i tehnologije, čuvanju okoliša za buduće generacije i čovjeku kao pokretaču i središtem svih zbivanja.

U drugom predavanju akademik je dao naglasak na oblike energije (prirodne, pretvorbene i korisne) i načinu njihovog korištenja. Govorio je o glavnim obilježjima i karakteristikama neobnovljivih i obnovljivih oblika energije, zatim o nužnosti ulaganju energije u procesu dobivanja drugoga oblika energije te vrstama zagađenja okoliša.

Akademik je nastojao kroz jedan presjek stanja u (elektro)energetici sagledati i sve druge probleme i opasnosti koje nosi ovo vrijeme promjena te upozoriti na pravodobnu pripremu i spremnost da se na odgovarajući način prilagodi izazovima globalizacije i slobodnoga tržišta.

Glavne poruke koje je akademik Udovičić kroz predavanja pokušao polučiti su slijedeće:

- Treba biti svjestan stalnoga porasta svjetske populacije, a paralelno tomu stalnom smanjenju zaliha prirodnih energenata. Danas se sve manje gradi proizvodnih kapaciteta, a sve više energije se uvozi i trguje s njom, što je svojevrsan apsurd. Da bi se trgovalo mora se imati dovoljno izvora odnosno viškova energije što nalaže proširenje postojećih i izgradnju i diversifikaciju novih izvora energije.
- poremećen je prirodni slijed u istraživanju koji mora biti: **1. tehnolog-** koji će ponuditi tehnička rješenja uz uvažavanje zaštite okoliša, **2. ekonomist-** koji će odabrati najekonomičnije rješenje, **3. pravnik-** koji će sve to uokviriti u pravni okvir.

Takav je prirodni, logični i jedini ispravni redoslijed danas izokrenut, odnosno poremećen, a nametnuli su ga profiteri koji dolaze ne da bi dali, nego da bi uzeli, zaradili (profitirali) i pri tomu iskoristili domaću

radnu snagu pa su nametnuli neki čudan "svoj redoslijed stvari": pravnik, ekonomist pa tek na kraju tehnolog.

- Istaknut je problem sunčeve energije i energije vjetera kao oblika obnovljivih izvora energije, koje nije moguće uskladiti niti transportirati nego ih iskoristiti kako se pojavljuju. A upravo je njihova pojava neizvjesna tj. ne zna se kada će se pojaviti i s kojim intezitetom, koliko će trajati i kakve će oscilacije imati. Svaki alternativni izvor energije je dobrodošao, ali s ograničenjem da takovi skupi izvori energije ne trebaju biti u važnijem postotku ukupnih izvora energije (ugrožavanje sigurnosti sustava, zahtijevaju stalnu rezervu u snazi), posebice na našim prostorima gdje još ima neiskorištenoga hidro potencijala.
- Treba biti svjestan činjenice da polako, ali sigurno, dolazi do formiranja nove vrste monopola, ali sada privatnoga koji je, dakako, višestruko opasniji oblik monopola, nego državni koji je do skora bio na snazi, jer ne prepoznaje socijalnu dimenziju. Za njega je samo bitan profit i samo profit (a ne čovjek i njegov status u društvu).
- Vrijeme je jeftine energije prošlost. Budući da smo krenuli u proces deregulacije i otvaranja tržišta električne energije, energija prestaje biti socijalna kategorija i cijene se formiraju prema stvarnim troškovima koje prouzroči jedan kWh u lancu od njegove proizvodnje do konačne isporuke krajnjem potrošaču. Jedini je način obuzdavanja cijena energije izgradnja novih izvora i proširenje postojećih energetskih kapaciteta kako se ne bi ovisilo o skupljoj uvezenoj energiji odnosno energiji izvana čime se ugrožava državna i nacionalna sigurnost, stavljajući sudbinu u ruke stranih moćnika koji imaju različit

interes od nas samih.

- Zaključio je apelom za moralnom preobrazbom čovjeka od kojega sve (dobro i zlo) polazi kako svojim djelovanjem u sadašnjosti ne bi ugrožavao budućnost svijeta i solidariziranost s njim. Drugim riječima čovjek se od malih nogu treba odgajati da bude **netko**, a ne da bude **nešto**.

Ovakova su stručna predavanja uglednih znanstvenika višestruko korisna za edukaciju i usavršavanje djelatnika, a trebala bi konačno postati stalna praksa jer samo ulaganje u znanje i stručnost djelatnika, jamči uspjeh tvrtke čime se ujedno promovira i njezin status u društvu.

Na kraju jedna zanimljivost! Ne može se, a ne zamijetiti da je na spomenutim predavanjima uvaženoga i visoko cijenjenoga akademika Bože Udovičića, bio slab odziv visoko rukovodećeg kadra iz gore navedenih poduzeća (uprave), a isto tako i profesorskoga kadra s Strojarskoga fakulteta, iako je ovo bila i svojevrsna promocija domaćega fakulteta. Ta činjenica govori dovoljno sama za sebe i nameće logična pitanja: je li mi sve ovo savršeno dobro znamo i prepoznajemo li korist od predavanja ovakvoga tipa???

FRANJO JE DOSTIGAO OLIMP

Iako je, unutar njim ustrojstvom, odnedavna u Prijenosu ukinuto zvanje „vodećeg dežurnog električara“, ta „počast“ ostala je neizbrisivo vezana uz ime i biće Franje Vukadina – Bugojanca, koji je svoje posljednje depeše - potisnute mirovinom, ispisao u TS 110/20/10kV „Uskoplje“, u gradiću s vjerojatno najduljim imenom u BiH – „Gornjem Vakufu – Uskoplju“.

O Franjinu radu mogu se izreći jedino pohvale, što ne kriju ni u Direkciji za prijenos električne energije u Mostaru, ali se i sam Franjo može pohvaliti kako je bio miljenik sreće i svoj puni radni vijek – 40 godina, uspio živ i zdrav izgurati na vrh svog radničkog Olimpa.

S krajem ožujka 2006. godine, Franjo je započeo s mirovinom, a tom prigodom upriličen je i ispraćaj na kojemu su slavljenu uzvanici – radni kolege, od srca čestitali i zaželjeli najljepše želje vezane uz zasluženu umirovljeničku budućnost...

Radni kolege Prijenosa

Franjo je „stoički“ podnio odlazak u mirovinu...

Stranice za vašu rasonodu

DIPLOMA

Vladimir Bundić

...Nekome na um palo, ili, tko zna zbog čega, uglavnom, u poduzeću počese provjeravati diplome...svi uposlenici trebali su ih ponovno, kao ono - kad su zasnovali radni odnos, predati u odgovarajuću kadrovsku službu...

Nasta *frka*, slično kao kad u školi nastavnik iznenadno zada *kontrolni*.

...odavno je već prošao rat i život ušao u nekakav normalniji kolosijek, ali malo je tko odmah mogao posegnuti za uredno složenom diplomom, uvjerenjem, ili nekim drugim važnim dokumentom, ovjeriti ih i poslati na traženu adresu.

Počela su prisjećanja i *premetačine* po pretrpanim regalima i ladicama, svađe i međusobna prebacivanja ukučana o neurednosti...sve bi prije pronalazili, samo ne ono što je trebalo...

Naravno, bilo je i onih, kojima to nije predstavljalo problem, čak, što više, to im je bila prigoda svima pokazati rezultate svoje izobrazbe, izraslosti i pedantnosti...

...Sveznadar je, još u ono vrijeme - kad se *pucalo*, mislio na budućnost.

Znao je on dobro da će se rat kadkad završiti i mutno razbistriti.

Od škole, nije imao Bog zna što, ali tad je uvidio veliku šansu da na „brzu ruku“ štogod stekne. Nije on bio bez škole zato što je glup, nego više zbog toga što je potjecao iz siromašne obitelji i što njegovi stariji, po nekakvome običaju, nisu školi nikad pridavali veliku važnost.

Skuzio je on što je bitno, što se radi i što se sve može...

Po ubrzanom - *dobro podmazanom* ritmu, na više mjesta on je uspio. Nije bio sebičan, pa je i nekim svojim kolegama pomogao. Oni su mu, barem u onomu prvom vremenu, bili zahvalni i stidljivo priznavali: - Sveznadare, prijatelju, hvala ti...baš ti ime lijepo stoji, pozlatilo ti se. Ne bi mi to sami mogli...

On, pak, to nikad nije zlorabio. Samo je znao, onako, skromno prozboriti: - Ma, hajde, ljudi smo...

Sveznadar je bio prilično uredan te je brzo došao do dokumentacije...ali, tu i jest bio njegov problem.

Ma koliko se trudio, ma koliko prebira po svojim papirićima te probavao malo i *izokola*, nikako nije mogao doći do podatka koji mu nije dao mira.

Nije mogao spavati. Povukao se u sebe. Nikomu se nije žalio, ali svi su

primijetili promjenu u njegovu ponašanje. Počeo je opet pušiti, iako je već, činilo mu se, bio prošao *krizu*.

Na kraju, kad je vrijeme već istjecalo, kad je sam sebi morao priznati poraz, osvanu jednog jutra u firmi s podebelom fasciklom pod miškom, neispavan, neobrijan...

- Prijatelju, stani malo, da te pitam -, pođe za jednim kolegom iskoristiš li mogućnost ostati s njim „nasamo“. Onda mu, malo tiše, i okrećući se pokatkad, onako, da im se netko ne bi neopažen primakao, ispriča nešto, nakon čega onaj, i sam uzbuđen, zakuka: - E moj Sveznadare, ma ni ja ne znam...i ja sam tebe htio pitati jer, sjećaš se, i onda si mi ti pomogao...

Sveznadar samo žalosno odmahnu rukom i skoro zatetura krenuvši u osamu.

Nervozno, po tko zna koji put, prebroja sve svoje diplome. Tri su bile uvezane spajalicom, a četvrta mu ispade na zemlju. Opsova podigavši je i nastavi mrmljati sebi u bradu: - Koja li je...koju li sam ono onda posl'o...ma poslat ću ovu što je *poletila* pa kud puklo da puklo...možda i pogodim...šta ću...

Svaka sličnost s nečim što je, možda i Vama, znano, sasvim je slučajna...

Nije važno tko je rekao – važno je što je htio reći...

Vrlo često, uz one naše „jutarnje“ kave, priznat ćete, znade „zasjati“ – poput bisera...

- „ISTORIJSKA BOLEST“

(jednom, jednome „izletjelo, a mislio na “povijest bolesti”)...

- „FARAONE SU

BALANZIRALI“ (kad je jedan prepričavao kolegama ono što je „sinoć“ gledao na TV-u)

- „**SKEPTIČKA JAMA**“ (opet jedan pričao kolegama da mu se „začepila“...)

- „ON JE DOBIO DVIJE DETONACIJE, A JA NIŠTA...“

(žalio se jedan na nepravednu raspodjelu humanitarne pomoći...)

- „ŠKRIPI ĐERAM, ŠKRIPI ĐERAM, K'O JE NAPO MARU“

(jedan je ovako razumio pjesmu koju je čuo „na radiju“...)

- “TREBA MI JEDAN DO JAJCA I NAZAD“... (izjava jednog kojemu je mrsko bilo ići sam...)

- „**MA, PUSTITE VI NJEGA, SE.. ON, POSLIJE ČEMO MI JESTI**“ (izjava jednog - „pretpostavljenog“ koji se nije

obazirao na nagovore drugog - „potčinjenog“ da jedu prije obavljenog posla...)

- „**NACIONALNI MENTALITET RADNIKA**“ (kad je jedan prepričavao najnovije preslušane vijesti...)

- „**DEMAGOŠKA STRUKTURA GRAĐANSTVA**“ (opet, prepričavanje izvješća sa „Sabora“...)

- „**PREKRŠAJ RADNOG PRESTUPA**“ (uz „stručno“ pojašnjavanje Pravilnika o radu...)

„načuo“ – Vladimir Bundić

EKETROPRIVREDA JE USMJERENO KRETANJE ONIH KOJI U NJOJ RADE

Vladimir Bundić

Poznato je, iz teorije, kako električna struja predstavlja usmjereno kretanje elektrona, ali bi se, sukladno tomu, vjerojatno, moglo reći kako i elektroprivreda nije ništa drugo do li usmjereno kretanje onih koji u njoj rade koji pridonose njezinu uspješnome poslovanju.

Pridonositi se može, ponajviše, osobnim zalaganjem na radnome mjestu, ali i na bezbroj raznih - drugih načina.

Jedan od njih, svakako, jest i promicanje imena elektroprivrede, a Ivica Bodulović, djelatnik EP HZ Herceg Bosne, točnije, njezine „Opskrbe“, koja, pod okriljem Direkcije za distribuciju električne energije, djeluje na prostorima Novog Travnika i Središnje Bosne, uspijeva ne samo vrijedno raditi i pravodobno izvršavati svoje zadaće, nego stigne pronijeti ime i znakovlja naše EP još puno dalje – daleko izvan granica Bosne i Hercegovine...i to na poseban, samo njemu svojstven način – biciklom???

Kao što i kretanja u okvirima periodičnog sustava mogu ići različitim putanjama odražavajući njihovu energetsku razinu, tako se i za kretanje ovoga svojevrsnog fenomena može reći kako ono dosiže do samih vrhova kvantnih teorija pretočenih u praksu.

Ivica i njegov vjerni prijatelj – bicikl, prešli su toliko kilometara koliko ih se ne bi zastidio ni iznadprosječni „benzinac“.

Počeo je davno – 1982. godine, sa svoje 24. Tada je nabavio „specijalku“ i od nje se više nije razdvajao. Prvo se vozao „oko kuće - naprazno“, pa onda sve dalje i dalje, da bi, u ljeto 1995. dogurao čak do Španjolske i, naravno, opet natrag...do svojeg Docca na Lašvi, gdje, s majkom i ocem, živi u onome - „običnom“ vremenu.

Prije Domovinskoga rata uspio je prokrstariti krajolicima bivše „Juge“, a težišta su mu, uglavnom, bila okrenuta

k moru - Dubrovniku, Splitu, Rijeci...jednom je došao čak i do Trsta...

Ni u ratu nije potpuno mirovao...i tad je, između crta i kad nije bio na „dužnosti“, „vrtio“ brojčanike...

Nakon rata, već spomenu te 1995. godine, vinuo se u željno čekanu slobodu i dokučio kapije „Bernabea“, prešavši 9160km, u 57 dana – diveći se, usput, ljepotama Španjolske, Francuske, Italije, Slovenije i Hrvatskog primorja...

...kasnije je, otkrivajući nove rute, obišao Brisel, prešao Apenine, vidio Rim...

Po Ivichinoj preciznoj statistici (uz bicikl uvijek ima i odgovarajuće instrumente koje nikad ne „vraća na nulu“ nego ih ostavlja za pamćenje, „ubacujući“ nove), prešao je do kraja 2005. godine ukupno 251. 666km – u 22 godine:

godina	km	godina	km	godina	km
1984.	2. 165	1992.	7. 309	2000.	12. 698
1985.	5. 126	1993. rat	750	2001.	16. 607
1986.	6. 831	1994. rat	5. 150	2002.	16. 127
1987.	10. 752	1995.	15. 147	2003.	15. 706
1988.	15. 126	1996.	17. 036	2004.	16. 210
1989.	9. 500	1997.	13. 008	2005.	16. 507
1990.	13. 013	1998.	11. 425	SVEUKUPNO	251. 666
1991.	10. 418	1999.	15. 055		

Nije loše napomenuti kako opseg Zemlje, tamo gdje je ona „najdeblja“ iznosi tek 40. 070km!!!, a Ivica još uvijek vozi...

Interesantan je, svakako, i zapis s „turneje“, kako Ivica voli zvati svoja putovanja – turneje Dolac – Pariz – Dolac, 2005. godine:

O svojim putovanjima rado priča i pokazuje fotke...a posebno izdvaja sljedeće:

- Godine 1997., tada još nisam radio u EP HZ Herceg Bosne, obratio sam se za pomoć ondašnjem PDP „Središnja Bosna“ na čijemu je čelu bio gospodin

Iako umoran – Ivica je uspravan...to se nakrivio toranj u Pizzi...

Zdenko Vukić...„njihovo“ sjedište bilo je u Novome Travniku, gdje sam i sam boravio kao prognanik, ... odobrili su mi 1000 maraka, što mi je, uz pomoć još nekih sponzora, dobro došlo...us-

pio sam te godine obići krug oko Pariza...

...ovom prigodom se, prvi put, javno, preko novina, zahvaljujem i gospodinu Vukiću, a i EP HZ H-B na velikoj pomoći...

...2004. i 2005. godine ostvario sam svoje davne snove...prisustvovao utrka Toure de France, vidio uživo najboljeg svjetskog biciklista – Amerikanca Lance Armstronga, koji je 7 puta za redom osvojio ovaj biciklistički Wimbledon. Sve sam podredio tim događajima i osigurao se na vrijeme...stigao

sam u Pariz 5 dana ranije...greške nije smjelo biti...

Ivica vozi isključivo danju, a noćiva pod vedrim nebom, u smještaju s bezbroj zvjezdica, najčešće uz skute karkvovog sportskog centra, jer tu se osjeća najsigurnijim.

U Parizu je noćio uz temelje Eifelova tornja.

Što je najbitnije, još uvijek je potpuno zdrav, zdravog sna, bez reume i kostobolja.

Nije oženjen, a da jest, onda bi, sigurno, morao uzeti kakav bicikl specijalne izvedbe, s dva ili više sjedala i pogona...tko zna???

Od 1999. godine, kada je započeo raditi u DEEŽ „Središnja Bosna“ u Novome Travniku, na posao uglavnom stiže prvi i nikad ga ni u čemu nije potrebno čekati – sve stiže.

U slobodnome vremenu, blagdani i vikendima, održavajući kondiciju trkne put Jajca i Mrkonjića, „Tomislava“, Doboja, Jahorine i Vlašića, a zimi, kad vremenski uvjeti nisu povoljni, u obnovljenoj kući u Docu, gdje se 1998. godine vratio iz progonstva, goni bicikl u mjestu jer, napravio je simulator vožnje na kojemu može primijeniti različita opterećenja i ne zaostati u formi dugoprugaša.

Iako mu brzine nikad nisu u prvome planu, ipak je sudjelovao u brojnim utrkama pa čak osvajao i važne nagrade.

- Ja se, jednostavno, kada mi oko ušiju *prozuj* zrak, osjećam opušten i sretan, najbrže zaboravim sve ono što me koji trenutak prije toga mučilo i činilo nemirnim. Razbistrim se i, interesantno, nakon toga puno bolje donosim ispravne odluke što činiti i kako riješiti neki problem -, kaže Ivica, koji ni po čemu ne podsjeća na biciklista dugoprugaša.

Oni su, najčešće, sitni – „mršavni“ i za njih kažu kako su, i kako moraju biti lagani...da su im *šuplje* kosti i još što šta...a on, sa svojih 188 cm visine i blizu 90 kg težine, više nalikuje igraču američkog nogometa.

- Vozit ću bicikl sve dok mi to bude predstavljalo zadovoljstvo, nikomu u inat, pa ni sebi, i sve dok me to ne bude ometalo u izvršenju mojih prioritarnih

S nerazdvojnim drugarom, uz Eifelovu kulu...

zadaća. Sada sam materijalno zbrinut - nemam novčanih zapreka, jedino mi problem predstavlja to što vrlo teško mogu dobiti godišnji odmor u jednoj dijetli, a to je vrlo bitno za moje turneje -, iskreno, s prizvukom zamolbe u glasu, završava Ivica dodirujući, na atletskim grudima, amblem – „EP

HZ Herceg Bosne“, i nadajući se kako će njegovi pretpostavljeni ovo pročitati i pomoći mu...ako ni zbog čega, a ono zbog promidžbe...

Mislim da se u tomu slažemo i mi ostali – svi i da držimo *fige* našem Ivi-cii!!!

09. 07.	Dolac – Donji Vakuf – Jajce – Mrkonjić Grad – Ključ (jaka kiša - 5 sati čekanja)	137km
10. 07.	Ključ – S. Most – Prijedor – Novi Grad – Zagreb - Zaprešić	252km
11. 07.	Zaprešić – Brežice – Ljubljana – Vrhnika – Logatec (jaka kiša – 2 sata čekanja)	176km
12. 07.	Logatec – Postojna – Nova Gorica – Udine - Pordenone	213km
13. 07.	Pordenone – Vičenza – Verona - Sirmione	233km
14. 07.	Sirmione – Breša – Monca - Gallarate	219km
15. 07.	Gallarate – Stresa – Simplon Pass (2005m nadmorske visine) – Brig - Sion	213km
16. 07.	Sion – Montreux – Lozana – Valorbe – Pontarlier (Etalane)	204km
17. 07.	Etalane – Bezanson – Gray - Šamon	207km
18. 07.	Šamon – Bar – Sur – Aube – Troyes – Provins - Nangis	213km
19. 07.	Nangis – Mormant - Priz	94km
U Parizu bio 20., 21., 22., 23. i 24. 07. te prešao 86km		UKUPNO
Za 11 dana, koliko je trajao put do Pariza, prešao, dakle, 2. 161km, prosječno 196,4km na dan		
25. 07.	Pariz – Etampes – Orleans - Gien	211km
26. 07.	Gien – Cosne – Nevers – Moulins – Varennes Sur Alier	216km
27. 07.	Varennes S/A – Roanne – Feurs – S. Etienne - Annonay	209km
28. 07.	Annonay – Tournon – Valence – Orange - Avignon	213km
29. 07.	Avignon – Aix En Provence – Aubagne – La Ciotat – Toulon - Carqueiranne	206km
30. 07.	Carqueiranne – Le Lavandou – S. Tropez – Cannes - Nica	203km
31. 07.	Nica – M. Carlo – Menton – Sanremo – Imperia – Savona – Acqui Terme	237km
01. 08.	A. Terme – Alessandria – Piacenza - Parma	224km
02. 08.	Parma – Modena – Bologna – Ferrara - Padova	229km
03. 08.	Padova – San Dona Di Piave (vozio do 1o sati, cio dan jaka kiša)	81km
04. 08.	S. Dona Di Piave – Latisana – Trst – Kopar – Portorož – Umag - Poreč	224km
05. 08.	Poreč – Pula – Opatija – Rijeka – Novi Vinodolski	211km
06. 08.	N. Vinodolski – Senj – Karlobag – Sukošan - Vodice	274km
07. 08.	Vodice – Šibenik – Trogir – Split – Omiš – Aržano - Tomislavgrad	229km
08. 08.	Tomislavgrad – Kupres – Bugojno – D. Vakuf – Travnik - Dolac	118km
Od Pariza nazad		UKUPNO
		3. 085km
Kući stigao 08. 08. 2005. godine i prešao ukupno 3. 085km od Pariza, za 15 dana, prosječno 205,6km/dan		
Ukupno prijeđeni put do Pariza i natrag (bez vožnje po Parizu) je 5. 246km, za 26 dana, prosjek 201,7km/dan		

